

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אינטליגנציה ומדידתה - 34942

תאריך עדכון אחרון 01-12-2013

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): Hila Schwartz

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hilalica@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג', 12:30-14:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מיועד לתלמידי המגמה ללקויות למידה ונועד להקנות לסטודנטים ידע בסיסי וכלים חשיבתיים שיאפשרו להם להבין את משמעות המושג אינטליגנציה ואת מדידתה בפסיכולוגיה.

מטרות הקורס:

ראה בתאור הקורס

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ראה בתיאור הקורס

דרישות נוכחות (%) :

מלאה

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הכרת מבחני האינטליגנציה ושיטת צינורם.
2. אופן בניית הנורמות, משמעותן והשימוש בהן.
3. פירושים ופירושי שווא של ציונים ברמות השונות: ציונים בתת המבחנים וציוני IQ.
4. מושגים פסיכומטריים רלוונטיים, כגון מהימנות, טעות מדידה, ציוני גלם וציוני תקן.
5. המשמעות הדיאגנוסטיות של הציונים המופקים ממבחן האינטליגנציה ושל הפרשים בין ציונים. התייחסות לפרופילים והשוואה בין פרופיל קבוצתי לאינדיווידואלי.
6. הקשר שבין אינטליגנציה ללקויות למידה.

חומר חובה לקריאה:

הגדרות ותיאוריות של אינטליגנציה והתפתחות המושג בראיה היסטורית

1. נבו, ב. (1997). אינטליגנציה אנושית. כרך א. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (פרק 1: אינטליגנציה מהי? פרק 2: תיאוריות בדבר מהות האינטליגנציה - עמ' 23-86)
2. Sattler, J.M (2002). Assessment of Children: Cognitive Applications. (4th Edition). San Diego. (Chapter 5: Historical survey and theories of intelligence - pp. 128-152).

מבחני משכל - סקירה היסטורית ומבחני אינטליגנציה נפוצים, תיאור והדגמה

3. נבו, ב. (1997). אינטליגנציה אנושית. כרך א. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (פרק 3: מבחני משכל - עמ' 87-138).

4. קאהן, ס. (1998). מדריך למבחן האינטליגנציה R95-WISC. ירושלים: השירות הפסיכולוגי-ייעוצי, משרד החינוך ומכון הנרייטה סאלד.

קריאת רשות:

5. פיזר, מ., שימבורסקי, ג., וולף, נ. וחזני, א. (1983). מבחן קאופמן לילדים, גרסה ישראלית: המדריך העיוני. ירושלים: השירות הפסיכולוגי-ייעוצי, משרד החינוך ומכון הנרייטה סאלד.

מושגים פסיכומטריים הקשורים למושג ה-IQ

6. בן-אפרים, ר. וקאהן, ס. (1993). הציון של מבחן R-WISC: האומנם מקור זניח לטעות? מגמות, ל"ו, 1, 67-77.

7. נבו, ב. (1997). אינטליגנציה אנושית. כרך א. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (פרק 6: הגישה הפסיכומטרית להתפתחות האינטליגנציה - עמ' 211-220).

8. Angoff, W.A. (1984). Scales, norms and equivalent scores. Princeton, N.J.: Educational Testing Service.

9. Hanna, G., Bradley, F. & Holen, M. C. (1981). Estimating major sources of measurement error in individual intelligences scales: Taking our heads out of the sand. *Journal of School Psychology*, 19, 370-376.

פירוש ציונים במבחני המשכל

10. קאהן, ס. (1987). ניתוח פרופיל תפקודים במבחני משכל: בעיות ומגבלות. בתוך: א. לסט (עורך). עבודה פסיכולוגית בבית הספר (עמ' 72-102). ירושלים: מאגנס.

קריאת רשות:

11. Cahan, S. (1986). Significance testing of subtest score differences: The rules of the game. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 4, 273-280.

12. Cahan, S. & Cohen, N. (1988). Significance testing of subtest score differences: The case of nonsignificant results. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 6, 99-106.

13. Cahan, S. (1989). A critical examination of the "reliability" and "abnormality" approaches to the evaluation of subtest score differences. *Educational and Psychological Measurement*, 49, 807-814.

נורמות אחידות לעומת נורמות דיפרנציאליות

14. קאהן, ס. וכהן, נ. (1996). משכל ואסכול: השפעת הנסיון הבית ספרי על הציונים במבחני האינטליגנציה. בתוך: א. לסט וס. זילברמן (עורכים). סוגיות בפסיכולוגיה של בית הספר: שיקולים ויישומים (עמ' 93-135). ירושלים: מאגנס.

15. כהן-רגב, ט. (2006). חוסר עקביות בעמדת הפסיכולוגיה ביחס לפרשנות ההבדלים הפנוטיפיים בין

קבוצות במבחני אינטליגנציה כהבדלים גנוטיפיים. עבודת גמר בבית הספר לחינוך.

***תכנו שינויים ברשימת הקריאה, בהתאם לצורכי הקורס.

חומר לקריאה נוספת:

קריאת רשות:

16. Cahan, S. (2000). Schooling and the norming of intelligence test scores. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 19, 26-32.
17. Cahan, S. & Noyman, A. (2001). The K-ABC Mental Processing Scale: A valid measure of "pure" intelligence? *Educational and Psychological Measurement*, 61, 827-840.
18. Cahan, S. & Cohen N. (1989). Age versus schooling effect on intelligence development. *Child Development*, 60, 1239-1249.
19. נבו, ב. (1997). אינטליגנציה אנושית. כרך א. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. (פרק 4: האם מבחני משכל יכולים להיות הוגנים? עמ' 143-160)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין